

ภาวะสังคมไทยไตรมาสสามปี 2560

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาวะสังคมไทยไตรมาสสาม ปี 2560

 การจ้างงานลดลง รายได้และผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น คนไทยมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอและการเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังเพิ่มขึ้น การเกิดอุบัติเหตุลดลง

คุณภาพคน

- การจ้างงาน ลดลง
- รายได้แรงงานเพิ่มขึ้น
- ผลิตภาพแรงงานขยายตัว
- การผิมนัดชำระหนี้ ลดลง
- กิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ
- การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังเพิ่มขึ้น

ความเป็นอยู่ของคน

- ค่าใช้จ่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น
- ค่าใช้จ่ายการบริโภคบุหรี่ปริมาณเพิ่มขึ้น

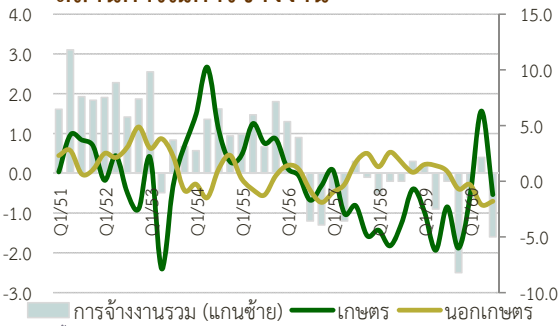
ความมั่นคงในสังคม

- คดีอาญาเพิ่มขึ้น
- อุบัติเหตุ ลดลง

สถานการณ์แรงงาน ไตรมาสสาม ปี 2560

สถานการณ์การจ้างงาน

หมายเหตุ: ตั้งแต่ปี 2556 ใช้ค่าคาดประมาณประชากร จากการสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2553
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

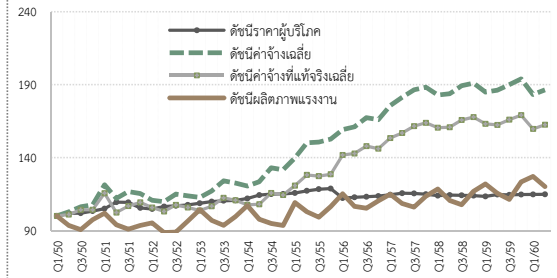
ผู้มีงานทำ $\downarrow$ 1.6%

อัตราการว่างงาน ร้อยละ 1.19

รายได้ของแรงงาน

ค่าจ้างแรงงานรวม $\uparrow$ 0.5
 ค่าจ้างแรงงานเอกชน $\uparrow$ 0.1
 ภาคเกษตรกรรม $\uparrow$ 2.0
 เงินเพื่อ เท่ากับ 0.4 ค่าจ้างที่แท้จริงรวม $\uparrow$ 0.1

ผลผลิตแรงงาน

ผลผลิตแรงงาน $\uparrow$ ร้อยละ 6.0
 ภาคเกษตร $\uparrow$ ร้อยละ 11.2
 นอกภาคเกษตร $\uparrow$ ร้อยละ 5.8

ภาคเกษตร $\downarrow$ 1.2

นอกภาคเกษตร $\downarrow$ 1.8

ผู้ว่างงาน หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีลักษณะอย่างน้อยหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- ไม่ได้ทำงานและไม่มีการประจำ แต่ได้ทำงาน สมัยก่อนหรือรอการบรรจุ ในระหว่าง 30 วันก่อนวันสัมภาษณ์
- ไม่ได้ทำงานและไม่มีการประจำ และไม่ได้ทำงานทำในระหว่าง 30 วันก่อนวันสัมภาษณ์ แต่พร้อมที่จะทำงานในสัปดาห์แห่งการสำรวจ

7 ธันวาคม 2560

www.nesdb.go.th

3

ประเด็นด้านแรงงานที่ควรติดตามให้มีความสำคัญต่อไป

การเติบโตทางเศรษฐกิจต่อเนื่องและมีการกระจายตัวมากขึ้น
 ที่จะส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ การกระจายการผลิตไปสู่
 ผู้ประกอบการที่เป็นผู้ค้าและผู้ผลิตรายย่อย และเกิดการขยายตำแหน่งงาน

การปรับตัวของภาคเกษตรจากแรงงานที่ลดลงต่อเนื่อง
 การเรียนรู้เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ เช่น เทคโนโลยีในการช่วยดูแลพืชผล
 เทคโนโลยีการพยากรณ์อากาศ การใช้อินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงผู้บริโภคและ
 การรวมกลุ่มเพื่อแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร เครื่องมือเครื่องจักร เป็นต้น

ทักษะแรงงานในตลาดยุคดิจิทัล
 อาทิ ความสนใจใฝ่รู้ทันโลกทันเหตุการณ์ มีความคุ้นเคยหรือใช้เทคโนโลยีเป็น
 สามารถวิเคราะห์และจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ สามารถทำงานได้หลากหลาย
 มีทักษะในด้านภาษา มีความยืดหยุ่นในการทำงาน เป็นต้น

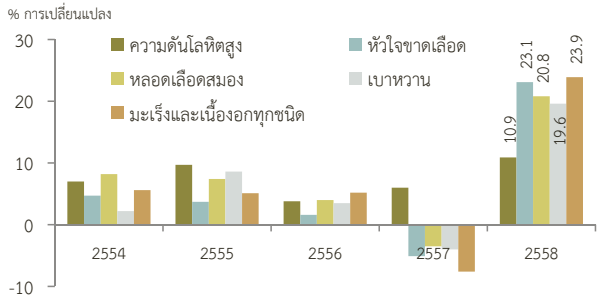
7 ธันวาคม 2560

www.nesdb.go.th

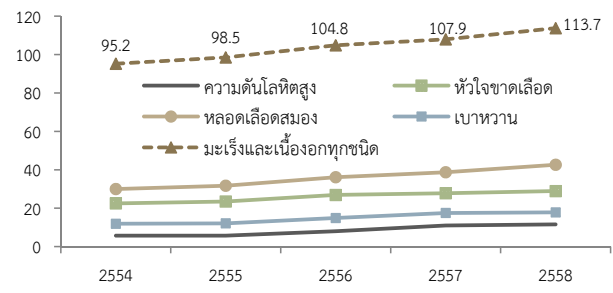
4

การเร่งส่งเสริมการมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอเพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

การเปลี่ยนแปลงจำนวนผู้ป่วยในด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญ

อัตราการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญ ต่อประชากร 100,000 คน

ที่มา: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
7 ธันวาคม 2560

คนไทยประมาณ 1 ใน 3 มีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ

การมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอ ตามช่วงวัย

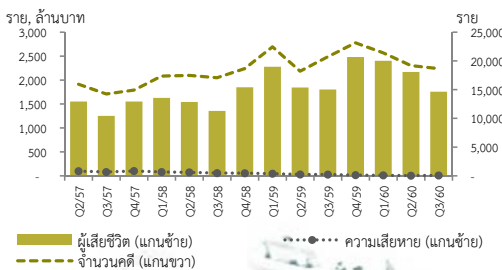
ผู้สูงอายุ	69.4 %
ผู้ใหญ่	71 %
วัยเด็กและวัยรุ่น	27 %
เด็กปฐมวัย (0-5 ปี)	5.8 % มีปัญหาพัฒนาการของกล้ามเนื้อหลัก

พฤติกรรมเนือยนิ่ง เกือบ 14 ชั่วโมงต่อวันและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

การเกิดอุบัติเหตุลดลง

แต่ยังต้องสร้างความตระหนักถึงความเสี่ยงและความร้ายแรงของอุบัติเหตุเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนให้ปลอดภัยขึ้น

สถิติการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกไตรมาส 3/2560

รับแจ้งอุบัติเหตุ	18,643 ราย	↓ ร้อยละ 10.1
ผู้เสียชีวิต	1,756 ราย	↓ ร้อยละ 2.7
ผู้บาดเจ็บ	763 ราย	↓ ร้อยละ 56.3
มูลค่าความเสียหาย	9 ล้านบาท	↓ ร้อยละ 66.7

- ขับรถเร็วเกินอัตราที่กำหนด**
อัตราความเร็วที่ปลอดภัยขึ้นอยู่กับชนิดของถนน 90 กม./ชม. บนถนนเรียบ และ 60 กม./ชม. บนถนนขรุขระ
- ตัดหน้ารถกะทันหัน**
เมื่อรถวิ่งไปข้างหน้ากะทันหัน หรือรถวิ่งสวนทางมาข้างหน้ากะทันหัน
- ขับรถตามรถกะทันหัน**
เมื่อรถวิ่งไปข้างหน้ากะทันหัน หรือรถวิ่งสวนทางมาข้างหน้ากะทันหัน
- ตามไปบนช่องทางขวา**
เมื่อรถวิ่งไปข้างหน้ากะทันหัน หรือรถวิ่งสวนทางมาข้างหน้ากะทันหัน
- แซงรถอย่างผิดกฎหมาย**
เมื่อรถวิ่งไปข้างหน้ากะทันหัน หรือรถวิ่งสวนทางมาข้างหน้ากะทันหัน

- ศึกษาเส้นทางและสัญญาณจราจร
- ตรวจสอบรถก่อนออกเดินทาง
- ปฏิบัติตามสัญญาณจราจร
- งดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ปฏิบัติตามกฎหมายจราจร

เปิดพื้นที่การเรียนรู้: นวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุ

นวัตกรรมนำเทคโนโลยีมาปรับใช้

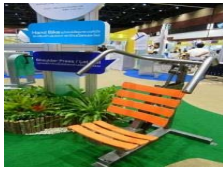
พัฒนาด้านสุขภาพเพื่อให้
เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี

นวัตกรรมจากภูมิปัญญาชาวบ้าน

องค์ความรู้ที่มีอยู่เดิม
ทรัพยากรในพื้นที่

นวัตกรรมชุมชน

ในแบบฉบับที่สอดคล้องกับ
วิถีชีวิตของแต่ละชุมชน

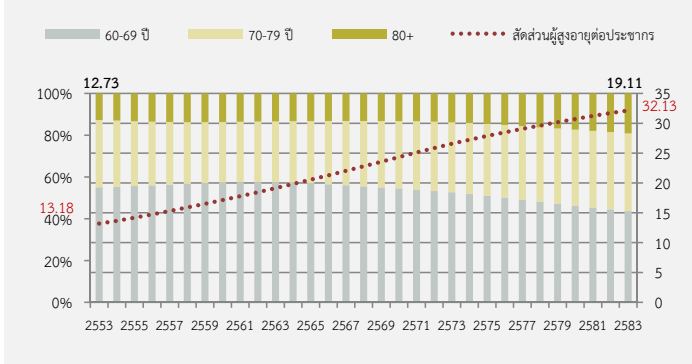
บทความ

เรื่อง “ระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในประเทศไทย”

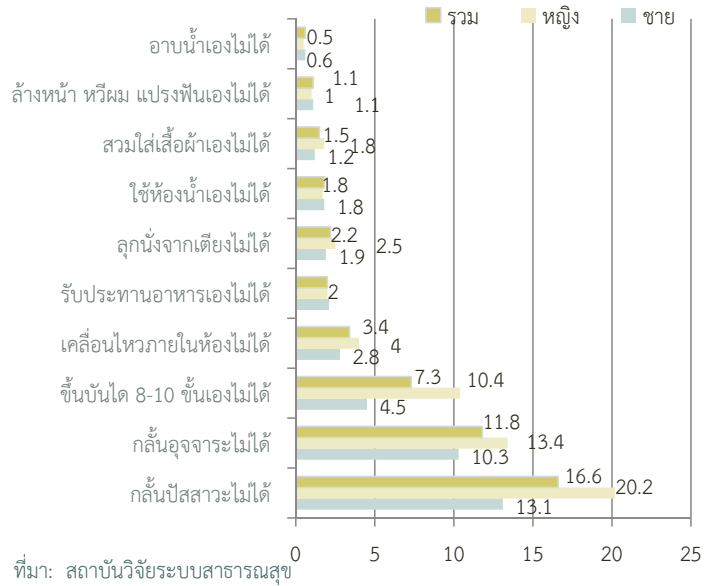

สังคมสูงวัยกับความจำเป็นที่ต้องเตรียมระบบการดูแลระยะยาวรองรับ

โครงสร้างประชากรสูงอายุ

ร้อยละของผู้สูงอายุที่มีความจำกัดในการทำกิจกรรมพื้นฐาน (ADL) ปี 2557

ร้อยละของผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพิงในกิจกรรมพื้นฐานปี 2552 และ 2557

กลุ่มอายุ	2552	2557
60-69 ปี	12.6	16.0
70-79 ปี	17.5	24.9
80+ ปี	24.7	31.2
รวม	15.5	20.7

ระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในประเทศไทย

ทิศทางการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในประเทศไทย

- มุ่งเน้นครอบครัวและชุมชนเป็นฐานการดูแลผู้สูงอายุ
- ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุช่วยเหลือตนเองให้นานที่สุด
- ให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

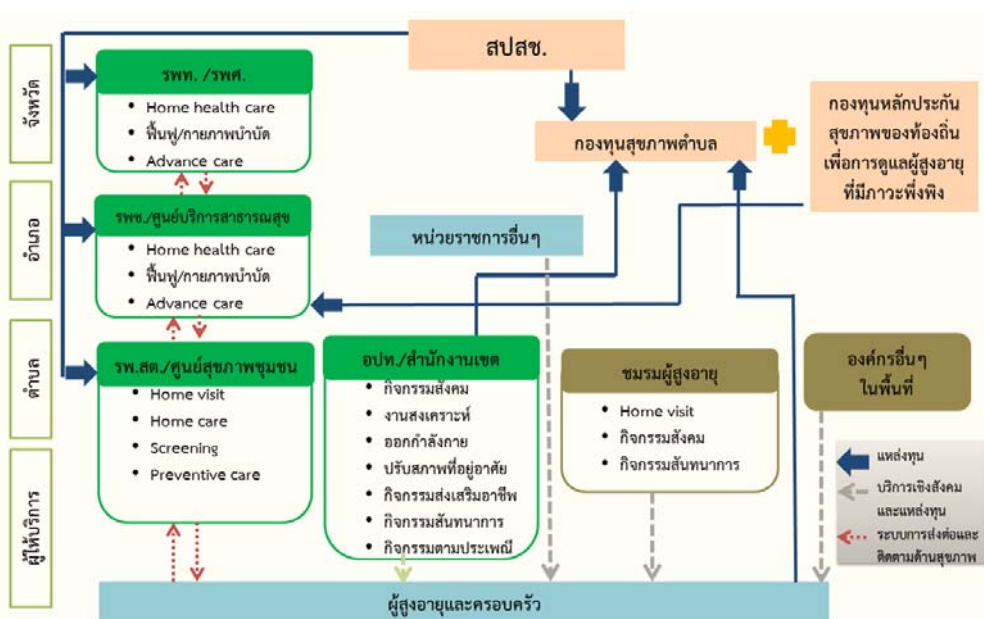
- ทำบันทึกความร่วมมือ 4 หน่วยงาน
- พัฒนาตำบลนาร่อง ผ่านเกณฑ์ 3,013 แห่ง
- ผลิตผู้จัดการดูแล (Care Manager) 4,577 คน ผู้ดูแล (Care Giver) 18,308 คน
- จัดทำแผนดูแลให้ผู้สูงอายุ (Care Plan) 53,880 คน และดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง 106,710 คน
- โครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน และจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุ
- สนับสนุนงบประมาณให้ สปสช. จัดบริการให้ผู้สูงอายุติดเตียงติดบ้าน

กรอบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวในประเทศไทย

รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

การดูแลนอกสถาบันที่บ้านและชุมชน

ปัจจัยความสำเร็จ

- การมีพื้นที่สาธารณะ
- การบริหารจัดการแบบปรับเปลี่ยน
- ระบบการเงินที่สนับสนุนการดูแลระยะยาวแบบองค์รวม
- การจัดการฐานข้อมูล

รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (ต่อ)

การดูแลในสถาบันที่สถานบริการ

บ้านพักผู้สูงอายุ (Residential Home)

เป็นบ้านพักหรือชุมชนผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองได้

สถานบริบาล (Nursing Home)

เป็นสถานที่สำหรับผู้ป่วยที่ต้องใช้ทักษะทางการแพทย์ในการดูแล

โรงพยาบาลที่ให้บริการดูแลระยะยาว (Long-stay Hospital)

สถานที่ให้บริการรักษาพยาบาลทั่วไปที่ให้บริการการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาเป็นระยะเวลาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 เดือนขึ้นไป

สถานดูแลผู้ป่วยระยะท้าย (Hospice Care)

สถานที่ให้การดูแลผู้ป่วยก่อนเสียชีวิต เพื่อช่วยในการดูแลลดอาการเจ็บปวดหรืออาการอื่นๆ โดยมุ่งเน้นการให้ความสุขสบายและเปิดโอกาสให้มีเวลาอยู่กับครอบครัวและเพื่อนๆ

ข้อจำกัดและโอกาสของการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว

การดูแลโดยครอบครัว

- ครอบครัวยังมีหน้าที่หลักจากค่านิยมกตัญญู
- ข้อจำกัดด้านความรู้ อุปกรณ์ เงิน และบทบาทเชิงซ้อน

การดูแลโดยชุมชน

- รัฐสนับสนุนการจัดอย่างกว้างขวาง
- ศักยภาพของชุมชนมีความแตกต่างในแต่ละพื้นที่

คุณภาพสถานบริการและผู้รับจ้างดูแลที่บ้าน

- การจัดบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาก
- การขาดการกำกับคุณภาพ มาตรฐาน

การพัฒนาการดูแลระยะกลาง

- เป็นบริการสำคัญต่อการลดภาวะพึ่งพิง
- มีข้อจำกัดด้านจำนวนและศักยภาพบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

การสนับสนุนและพัฒนาการดำเนินงานที่มีปัจจุบัน

- การสนับสนุนการดูแลในชุมชน โดยออกแบบการบริการที่คำนึงถึงลักษณะของพื้นที่การส่งเสริม
- การส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการในชุดบริการป้องกันดูแลผู้สูงอายุระยะยาว
- การส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุในการใช้ชีวิตประจำวัน

การกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานสถานบริการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวภาคเอกชน

การสนับสนุนการจัดบริการดูแลระยะกลาง

การผลักดันกฎหมายและสร้างเครื่องมือทางการเงินในการจัดบริการ

ขอบคุณ

ดาวนโหลดเอกสาร : <http://social.nesdb.go.th>